

וארטים לפרשת השבוע

כו א. ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך. יש לעיין מדוע רק את הארץ ייחס למקריב (מארצך) ואילו את פרי האדמה נקט בסתמא ולא פרי אדמתך? וי"ל, אומר רבי צדקה חוצין, ע"פ הרמב"ם בביכורים ב ד. שכתב שהלוקח פירות תלושים ולאחמ"כ קנה הקרקע הוא מביא ביכורים. ואי"כ י"ל דזה כוונת הפסוק: ולקחת מראשית כל פרי האדמה אף שהיא לא שלו, ואם אח"כ קנה קרקע אז זה נחשב לתביא מארצך ולכן צריך להביא ביכורים.

כו ב. ולקחת מראשית כל פרי האדמה. יש להקשות הרי רוב שבועת המינים הם פרי העץ ומה טעם כתב פרי האדמה? וי"ל, אומר הפרדס יוסף, שכשמניח את הגמיל על הפירות (דן הנחת הגמיל (חוט אדום) הוא מיד כשמבכר) הוא עדיין בוסר ואז מברכים עליו בורא פרי האדמה.

כו ה. ארמי אובד אבי וירד מצרימה. יש להקשות מה הקשר בין רמאות לבן לירידת בניי מצרים? וי"ל דהנה כל ירידת בניי מצרים היא משום יוסף, ויוסף עצמו ירד למצרים משום שאחיו קנאו בו. ואם יוסף היה בכור לא היו מקנאים בו כי בכור נוטל פי שנים, ולולי רמאות לבן יוסף יכול היה להיות הבכור, כי יעקב היה נישא לרחל בלבד. ובגלל רמאות לבן התגלגלה השנאה ליוסף וכו'. מהר"י בירב. עוד י"ל, אומר השלי"ה, שכוונת הפסוק ארמי שהוא לבן, הוא אובד אבי, תמיד הוא רצה לאבד את יעקב, והראיה לכך הוא וירד מצרימה כי לבן הוא בלעם (תרגום יונתן בלק כב ה) וירד למצרים ושם ייעץ לפרעה להרוג את ישראל ולזרקם לים.

כו ה. וענית ואמרת וכו' ארמי.. וירד מצרימה. מה קשור ביכורים ליציאת מצרים? וי"ל שהקב"ה אמר לאברהם אבינו כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדם וענו אותם 400 שנה וגו' ודור רביעי ישוב הנה. נמצא שתנאי נתינת הארץ לעם ישראל הוא רק אם נשתעבדו 400 שנה. ואי"כ קשה איך מביאים ביכורים, הרי הארץ לא שייכת לנו, כי השיעבוד במצרים היה רק 210 שנים, והדן הוא שבקרקע שאינה שלו אינו מביא ביכורים, כי לא יכול לומר האדמה אשר נתת לנו. וידוע מה שמתרצים חז"ל, א. שריבוי הנפשות שהיו במצרים זה השלים ל-400. ועוד שקושי השיעבוד היה כמו 400 שנה. וזה כוונת הפסוק: **וירד מצרימה ויהי שם לגוי גדול עצום ורב** – דהיינו ריבוי נפשות, ויתנו עלינו עבודה קשה ויענונו – והיינו קושי השיעבוד. ולכך שפיר מגיעה לנו הארץ.

כו ט. ויבאנו אל המקום הזה ויתן לנו את הארץ הזאת. אומר רש"י ויבאנו אל המקום הזה בית המקדש. ויתן לנו כמשמעו. יש להקשות דאי"כ הרי קודם הביא אותו לארץ ורק אח"כ הביא לנו את ביהמ"ק והל"ל ויבאנו אל הארץ, ויתן לנו את המקום הזה? ועו"ק מה הוסיף רש"י כמשמעו. וי"ל ע"פ תרגום יונתן שמות יט ד ע"פ ואשא אתכם על כנפי נשרים, שבליל טו בניסן קודם שצאנו ממצרים נשא אותם הקב"ה למקום המקדש להקריב את פסחיהם. וזה מה שכתוב ויבאנו אל המקום הזה כבר ביציאת מצרים, ויתן לנו את הארץ אחרי 40 שנות מדבר. ולפי"ז כוונת רש"י שהויתן לנו הוא כמשמעו ולא כהחידוש שהתחדש בו יבאנו שלי"ה כמשמעו. מהרי"ד מבעל.

כו יד. ולא נתתי ממנו למת שמעתי בקול ה' אלוקי עשיתי ככל אשר צויתני. פסוק זה מרמז למה שאמר חז"ל בפסחים ח. האומר סלע זו לצדקה שבביל שיחיה בני או שאחיה בן עולה"ב הרי"ז צדיק גמור. ויעוין בר"ח ר"ה ד. דהרי"ז צדקה גמורה ומי"מ עדיף אם יתן צדקה לשי"ש. ואי"כ י"ל דזה כוונת הכתוב ולא נתתי ממנו למת והיינו לא נתתי המעשר ע"מ שיחיה

בני אלא עשיתי ככל אשר צויתני ולא ע"מ לקבל תמורה. להורות נתן.

כו טו. ואת האדמה אשר נתת לנו כאשר נשבעת לאבותינו. לעיל גבי הקריאה בביכורים נאמר אשר נשבעת לאבותינו לתת לנו בלשון עתיד. ואילו כאן לגבי מעשר נאמר אשר נתת לנו בלשון עבר. ונראה דמכאן יש ללמוד החילוק בגר בין ביכורים למעשר. שבביכורים גר מביא וקורא, ואילו במעשר אינו קורא, ולמה? משום שבביכורים הקריאה היא לתת לנו לעתיד, וכמשי"כ במדרש קהלת שהגרים יטלו חלק בארץ לעת"ל. משא"כ במעשר זה אשר נתת לנו בעבר, והגרים לא קיבלו בעבר. כפות תמרים.

כו טו. ארוך אשר יעשה פסל ומסכה וגו' ושם בסתרו וענו ואמרו אמן. הטעם שבכל הארורים כתוב ארוך מקלה, מסיג, משגה, מטה, וכו' דהיינו בלשון הווה, ואילו בעי"ז כתוב אשר יעשה, בלשון עתיד. ועו"ק למה בכל הארורים כתוב ואמר כל העם בלשון יחיד ואילו כאן כתוב וענו ואמרו בלשון רבים: י"ל שעבודה זרה זו העבירה היחידה שהקב"ה מצרף בה מחשבה למעשה, ולכך כתוב אשר יעשה – היינו שאפילו אם רק חושב לעשות, משא"כ בשאר הדברים, הארוך הוא רק אם עושה כעת. (המילה בסתרו שכתובה בהמשך הפסוק גם מובנת, דהיינו שרק חשב, וכמו במכה רעהו שכתוב בסתרו כי הרבה פעמים הוא אומר לא התכוונתי, זה היה בשוגג וכדו'). ולפי"ז י"ל נמי למה כתוב וענו בלשון רבים. כי על כל העבירות יש ארוך על כולם כדאיתא במדרש (שוח"ט כאן) שעל כל העבירות יש דין ערבות על כלל ישראל וכולם בכלל ארוך. משא"כ בעי"ז שחייב על המחשבה לא שייך ערבות כי מנל"ל כי שחושב לעבוד ע"ז, לכך הוא בלשון רבים. מעדני שמואל.

כו ב-ג. ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגוך וכו' ברוך אתה בעיר וברוך אתה בשדה. יש לדקדק מה זה הנוסח כל הברכות למה לא אמר הברכות האלו, ועוד מה זה ברוך אתה בעיר ובשדה? וי"ל, אומר רבי יונתן איבשיץ, דהנה כשברך יצחק את בניו, את יעקב ברך בברכות שלא ברך את עשיו וכן להיפך כמו שמצינו בבראשית כז לט וברש"י שם שיצחק ברך את עשיו שיתן לו את איטליה של יוון. והנה יעקב היה בן עיר שנאמר בו ויעקב איש תם יושב אהלים, ואילו עשיו היה איש שדה שנאמר בו איש יודע ציד איש שדה, וזה מה שאמר הפסוק ובאו עליך כל הברכות האלו והיינו גם ברכת יצחק ליעקב וגם מה שברך לעשיו, ומוכן בהמשך מה שכתב ברוך אתה בעיר וברוך אתה בשדה.

כו ד. ברוך פרי בטןך ופרי אדמתך וגו' ברוך טנאך ומשאררתך. מי שישים לב יראה שכאן בברכות הקדים פרי בטן לפרי אדמה 'טנאך ומשאררתך', ואילו בקללות כתב ארוך טנאך ומשאררתך ואח"כ כתב ארוך פרי בטןך וכו' ומה הטעם בזה? וי"ל, אומר מהר"י אסאד ע"פ חז"ל, שאין הקב"ה פוגע בנפש תחילה, ואי"כ מובן, כי **טוב** וודאי שדבר ראשון נותנים לנפשות, ולכן בברכות הקדים נפשות, משא"כ בקללות לא נותן קודם לנפשות אלא לפירות וכו', ולכן בברכות הקדים הנפשות ואילו בקללות הקדים הפירות.

כו ד. ברוך פרי בטןך. למה כתוב כזה נוסח (פרי בטן) ולא כתוב ברוך זרעך. מנאר הכתב סופר: הנה איתא בשמיניי להבדיל בין הטמא לטהור ובין החיה הנאכלת לחיה אשר לא תאכל, והטעם שבתחילה הקדים טמא לטהור ובינאכלת' הקדים טהור (הנאכלת) לטמא. י"ל ע"פ יומא פ'. שמסופר על מעוברת שהריחה ביו"כ ולחשו לה יו"כ היום והפסיק תאוותה ויצא ממנה רבי יוחנן. ומאיך היתה אחת שלא הופתה לה תאוותה ואלכה ויצא ממנה רשע. ואמר על זה רבי את הפסוק 'בטנך אצרך בבטן ידעתיד' דהיינו שכבר בבטן ראו שצדיק. וזמ"ש בין חיה (ויולדת נקראת חיה) הנאכלת דהיינו אוכלת ביו"כ, לחיה שלא אוכלת ביו"כ ואי"כ הזכיר קודם את השלילי כי הנאכלת לחש הוא מקביל לטמא. ואומרים עוד שהטעם שרבי לחש לה שיו"כ ולא התייר לה לאכול חצי שיעור, י"ל שהוא ידע שזה רבי יוחנן בבטן ור"י ס"ל דחצי שיעור אסור מהתורה. וזה מה שה' מברך שכבר בבטן יתברך, ולכך כתוב ברוך פרי בטןך.

כו ח. יצו ה' אתך את הברכה באסמך ובכל משלח ידך. יש סתירה בגמ', פעם אחת כתוב שרבי אליעזר לא רצה להנות ממעשה ניסים, בסיוף שזרק חיטה

פרשת כי תבוא תשפ"א

אחת לתוך האוצר והאוצר התמלא. ואילו בסיפור עם אליהו והאשה הצרפתי, שכל מה שחיסרה מהשמן נוסף עוד דהיינו שלא הורגש החסר, ושם שרי להנות ממעשה ניסים? ואומרים המפרשים שהטעם הוא משום שאצל אליהו, הנס לא ניכר מאוד לעין כי זה נשאר אותו הדבר, היינו שכל מה שהוא לקח נוספה מיד הכלמות שלקח. משא"כ אצל רבי אליעזר שהתמלא כל האוצר ברגע אחד, אז הנס יותר ניכר. כי לפני זה לא היה כלום, ולפתע התמלא כל האוצר בחיטים. ואמר הבן איש חי, זה מה שכתוב בפסוק יצו ה' איתך את הברכה באסמך, איזה אסמך? בכל משלח ידך דהיינו במקום שאתה לוקח הוא יוסיף כדי שלא יהיה מעשה ניסים...

כח יג. והיית רק למעלה ולא תהיה למטה. מהו הדגש על רק למעלה? י"ל דמצינו בפסחים נ על רבי יוסף שעלה לשמים ואח"כ חזר לחיים שאלו אביו מה ראתי? ענה ראיתי עליונים למטה ותחתונים למעלה. ואי"כ י"ל שכאן אנו מתברכים שנהיה רק למעלה והיינו גם בעוה"ז וגם בעוה"ב. כתב סופר.

כח לא. שורך טבוח לעיניך ולא תאכל ממנו, חמורך גזול מלפניך ולא ישוב לך, צאנך נתונות לאויבך ואין לך מושיע. יש לעיין מה השינוי הזה שבשור נאמר לשון טבוח לעיניך וגו' ובחמור כתוב גזול מלפניך ולא ישוב, וכן בצאן שינה הנוסח, למה לא כתב ככולם נוסח אחיד? וי"ל, אומר רבי שמשון מנחמני בספרו הגדול זרע שמשון (השבוע חל יום השנה לפטירתו של האי גברא רבה רבי שמשון זע"א שחי עמנו לפני מאות שנים וחיבר ספרים רבים, והבטיח ישועות ללומדים מספריו הקדושים, לא השאיר אחריו זשי"ק), בכל עניין יש את הדיוק שלו מדברי חז"ל הקדושים בגמ', הנה נאמר בב"ק עט. שהגונב שור ושה וטבחו או מכרו חייב זה רק כשעשה זאת כשיצא מהבעלים, אבל אם מכר או שחט כשהשור בבית הבעלים פטור מדי' וה', ולכן אמר שורך טבוח לעיניך והיינו ברשות הבעלים ולכן לא תאכל ממנו והיינו שלא תרוויח הדי' והי'. ועוד קיי"ל (שם צד): הגזלים שעשו תשובה והחזירו אין מקבלים מהם, ומשי"ה אמר חמורך גזול ולא ישוב לך כי גם גזלן שעשה תשובה אין מקבלים ממנו. ועוד קיי"ל (שם קיד) שאם הגזלן הוא ישראל אז הבעלים מתייאש כי בדין ישראל צריך עדים, אבל בדניהם אי"כ עדים ואם זה נגזל ע"י גוי אז הוא לא מתייאש כי לא צריך עדים, וע"ז אמר צאנך נתונות לאויבך ואעפ"כ אין לך מושיע.

כח לט מ. כרמים תיטע ועבדת ויין לא תשתה ולא תאגור וגו'. זיתים יהיו לך בכל גבולך ושמן לא תסוך. בדברי הפסוק מצינו הבדל בין הנאמר אצל שמן לבין הנאמר אצל היין. דאצל השמן נאמר זיתים יהיו לך ולמרות זאת לא תסוך. ואילו אצל היין לא נאמר ענבים יהיו לך ויין לא תשתה, אלא רק נאמר יין לא תשתה, ומדוע התורה שינתה כאן? ועו"ק הלא הפסוק מדבר בקללות ומדוע נאמר כאן זיתים יהיו לך? וי"ל דמצינו בהוריות יג: שזיתים משבח לימוד של שבעים שנה, ומובא בחז"ל ששמן מחזיר את הלימוד של שבעים שנה, ואי"כ מובן היטב אצל היין לא אמרה תורה ענבים יהיו לך כיוון שמדובר כאן בקללות, אבל אצל השמן נאמר זיתים יהיו לך וזה קללה כי עי"ז ישתכח תלמודו, מה אתה אומר שיכול להחזיר תלמודו ע"י אכילת השמן אומרת התורה ושמן לא תסוך. קהלת יצחק.

כט ד. ואולך אתכם ארבעים שנה במדבר, לא בלו שלמתיכם מעליכם ונעלך לא בלתה מעל רגלך. הסיבה שלמתיכם הוזכרו בלשון רבים ונעלך מעל רגלך בלשון יחיד? אפ"ל שהנס שהנעלים לא בלו ארבעים שנה זה נס שנעשה לכל יחיד ויחיד, שהרי בדרך הטבע לא יכול להיות שנעלי אדם יחזיקו מעמד ארבעים שנה של מסעות במדבר ולכן נכתב בלשון יחיד, אבל שמלות הרי היו להם הרבה מאוד, כפי שמובא בשמות יב לה "ובני ישראל עשו כדבר משה וישאלו ממצרים כלי כסף כלי זהב ושמלות.. וינצלו את מצרים". וינצלו אומר התרגום ורוקינו. דהיינו היה להם במדבר שפע של שמלות שרוקנו את המצרים בביות מצרים. ואי"כ לא בהכרח שכל יחיד ויחיד נזקק לנס שבגדיו לא יבלו משום שיכולים להיות לו בגדים רבים להחלפה, ובכ"ז נעשה נס שהבגדים לא בלו, וזה נס שנעשה לכלל ישראל, אף שלא הוצרך לכל יחיד ויחיד. וע"ע בצפנת פענח ע"ז.

בפרשתנו מוזכרת בהרחבה מצות וידוי מעשרות. נתמקד על מצות 'מעשר כספים' המצויה ביותר בזמננו מכל שאר המעשרות. **הגמ'** בשבת קטל. אומרת מדוע יש עשרים בארץ ישראל משום שמקיימים מצוות מעשר. ובענייני ט. מבואר דבכל הדברים אסור לסנות את הקב"ה חוץ מזו שנאמר 'הביאו את כל המעשר וגוי' ובחנוני נא זאת אמר ה' צבקות אם לא אפתח לכם את ארבות השמים והיריקתי לכם ברכה עד בלי די', ונתתם וישם את המעשר באדם אחד שהיה עשיר והיתה לו שדה שעשתה אלף כור והיה אותו עשיר נוטל ק' כורין למעשר ומפרש כל שנה ושנה, וכן עשה כל ימיו, כשחלה למות קרא לבנו ואמר לו בני דע ששדה זו שאני מוריש לך עושה בכל שנה ושנה אלף כורין והזהר שתפיקו ק' כורין כאשר עשית. ומת אותו האיש ועמד הן במקומו ועשה השדה אלף כורין כאשר היה עושה בחיי האב והפריש ממנה ק' כורין, בשנה שניה שחלה וראה הן שמעשר היה דבר גדול ואמר שלא יפריש לשנה אחרת נתמטע השדה ולא עשה כי אם מאה כורין נצטער עליו ושמעו קרוביו שכן מיעט ולא הפרש מעשר, באו כולם אצלו מלובשים לבנים ושמיחים אמר להם כמדומה לי שאתם שמחים בקלקלתי אמרו לו נצטער עליך כי גרמת לך כל הרעה הזאת ומפני מה לא הפרשת מעשר כראוי היטב בא וראה כי מתחלה כשלא השדה לידך היתה בעל הבית והקב"ה כחן שהיה המעשר חלקו ליתן לעניים ועכשיו שלא הפרשת חלקו לו היה הקדוש ברוך הוא בעל הבית ואתה כחן שאין שדך עושה מה שהיה עושה מתחלה אלף כורין והפריש לך מאה כורין, **אמנם** למעשה העלו הפוסקים דמעשר כספים אינו חובה מן התורה אלא מנהג שנהגו ישראל הפסוק אינו אלא אסכתא (ראה דרך אמונה מתנות עניים ז, כז). ומ"מ כבר האריך הח"ח בספר אהבת חסד ח"ב פ"ח וי"ט שהפרשת מעשר היא ענין גדול מאד וכל המקפיד על זה, ובפרט כשמחלק המעשר לתלמידי חכמים, לא רק שלא יחסר לו אלא וזכה לברכה גדולה בפרנסה כמו שהבטיח הכתוב בפירושו. ואפילו אם יש לו דבר שגורם לידו עניות ויש לו כנגדו מצוות מעשר מועילה זכות מעשר עכ"פ שלא יתחסר. וכן מי שכבר התחיל לנהוג בזה חייב להמשיך לקיים מנהגו. ויש אומרים שצריך להפריש חומש (ודעת הגר"ש שהוא חוב מדינא). וצריך לדעת שאפילו שעל פי ההלכה יש צדד קולא בענין גנון לתת לת"ת כל בניו ולשמור את המעשר לצורך השאת ילדיו, מ"מ כבר כתבו הפוסקים שההבטחה והזכרה נאמרה רק למי שנותן באמת לצורך מצוות מעשר ובלא מצווה לו לא היה נותן. ו**בכתר** ראש להגר"ח מולאז'ין אות קכג כתב וז"ל: אמר בשם רבו הגר"ח ז"ל שכל השומר מעשר מובטח בכך שלא יבא לידו היזק כלל והשומר חומש מובטח שיתעשר (ענין יו"ד סימן קט"ו סי"א), ויושרש בזה מידת הבטחון, והלואי כל ישראל היו שומרים מעשר היה מתקיים הפסוק אפס כי אל יהיה בך אביון. ועוד שם: פעם היה לרבינו ספק במה למשר והיקל לעצמו בה הפעם, תיכף אחרי זה נטבע דמי בבאר והורידו על גרזן עם וויס להוציאו ונפל גם הגרזן לבאר ועשה חשבון שהדלי והגרזן עלו ממש כמו כסף המעשר שלא נתן מצד שנסתפק לו, והפריש תיכף המעשר אחרי"כ עלה הגרזן והדלי. ראה עוד שם שפעם היקל להנות בדי המעשר את בני ביתו והיקל בזה עד שלא עבר זמן רב וכילה כל ממנו.

בספר מעשה איש ח"ו מובא מרבי חיים קניבסקי בשם הסטיפלער כי מי שמקפיד על מעשר כספים אין למס הכנסה שליטה עליו. ופעם היה לרבי חיים ספק בעניין מעשר כספים ואמר הסטיפלער בכל הסיפוק רק תחמייר כי מעשר אין אף פעם אין מפסידים מן מרווחים. ו**בהגהת** ח"ב נוחל'ין פרק ב' הגי"ה ל' כתב רבי יעקב הורוויץ אחי השל"ה ה': והוא ידבר כהנראה לענין שבמקום שנהגו ונהרין המעשרות יתכן כראוי תעשרו הרבה ועשרם שמור בידם ויש נוחל'ין ומנחיל'ין אותו לבניהם אחריהם במקום שאין נזהרין בזה יורדין מנכסיהן ואבד העושר ההוא בענין רע והוליד בן ואין בידו מאומה ערום יצא מבטן אמו וערום ישוב שמה. **בקונטרס** נפש דוד מהאדר"ת זצ"ל העיד על עצמו באתר י': מיום עמדי ועד דעתי נזהרתי בהפרשת מעשר מכל הרווחים שנדמנו לי זולת מהנדוניה שלא הפרשתי ואני מצדיק עלי את הדין שעל כן לא נשאר לי מהם שלא הבטחתים במצוות המעשר.

ונביא כאן כמה סיפורים על הסגולה והברכה הגדולה שיש במעשר כספים. **בחודש** תמוז תשס"ב, לפני כ-20 שנה. בשעה ארבע לפנות בוקר, נכנס גנב לביתו של רבי בן ציון פלמן, בני הבית ישנו חזק והגנב הסתובב בין החדרים, והתאכזב לגלות שהרבה מה לגנוב. רק את שעונו של הרב וארנקו של הארנית שהוטען באותו ערב ב-3,000 ש"ח לצורך קניית חשבות, ובכך הסתכם שללו ללילה זה. בבוקר. כשהשכימו בני הבית, גילו כי מישהו הסתובב בבית בשעות השנה. הרב לא נלחץ מידי, מי כמוהו יודע שאין הרבה בני חלונב. אחרי כמה דקות של חיפוש ובדיקה, התגלו ממדי הנזק - שלושת אלפים שקלים בארנק, ושעונו של הרב. זה נזק וזה באמת לא נעים, אבל יחסית לתוצאות אחרי 'ביקורי' גנב בבית - זה גם לא הכי נורא. סביר להצטער מעט על הגניבה, אבל אין בה משוה מוזעזע ומסיער מדי, הלא כסף בא והולך וגם שעון ניתן לרכוש בעלות סבירה בהחלט. דווקא לכן, הופתעו בני הבית לראות את האבל

הגדול הפושט על פני אביהם לנוכח הגניבה. הרב היה נסער ומוטרד, וכל הנסיונות להרגיעו נכשלו. הוא נראה מתוך ולחוץ, כאילו קרה אסון נורא... חלפו כמה ימים, והרב עודו נסער ומתוך, ורשם הגניבה טרם חלף ממנו. אחיו ר' ישראל ז"ל נתר לו שיעור חיולפי והציע עזרה בגיוס הסוכים שנגנב, ובכלל תמה לעברו: 'מה החרדה הגדולה הזאת? נגנב סכך, לא מדובר באיזה סכום עתק, וניתן להשלימו במאמץ פשוט יחסית. מדוע הרב נסער כל כך, מתקשה להירגע? אך הרב לנוכח הצעת הכסף התחלפי אמר לא זה הענין. מה המשפחה נותרו מופתעים ונבוכים, אינם מבינים על מה הבהלה הגדולה בעקבות גניבת סכום כסף. הרב לעומתם יישב בפנית הבית הוציא צרורות של סממכים ומחשבון ישן, והחל כותב ומוחק, ומדי פעם נאחז וממשיך להיות נסער וכאוב... חודש ימים חלף, ולפתע, ביום בהיר אחד, הגיע שליח מאת הגנב, והביא מעטפה עבת כרס, ובה שלושת אלפים שקלים במזומן ושעונו של הרב. השליח התנצל בשם הגנב, סיפר על נקיפות המצפון העוברות עליו, ביקש סליחה והסתלק מהמקום בלי להותיר עקבות. עכשיו - כמה טוב לגלות, הכסף חזר, אך שמע הרב על החזרת הכסף, ומיד נהרו פניו. את עת הרצון ניצל אחיו כדי לשאול: 'ילמדנו רבנו, איננו מבין את מה מתרחש כאן. מלכתחילה - עם שעת הגניבה, לא הבנתי את פשר הדאגה והצער, שהיו מופרזים מדי בעיני. ועתה, עם השבת הכסף - הרי יש מדובר בזכייה בסכום עתק בללוט, אלא בכמה אלפי שקלים בודדים. לשמחה - מה זו עושה?! הרב היה שרוי בהתרוממות הנפש ובשמחה, שגרמו לו לגלות את מצפונו לבו: 'הלא תבין אחי יקירי, כי מאז הגניבה אני נסער, כי לא מצאתי את הסיבה לגניבה. הרי אם אדם נוהג ביושר מלא בכספו, נושא ונותן באמונה ומרוויח את המגיע לו - לא מזדמנים נזקים ותקלות תחת ידיו, הגנבים לא מוצאים את הדרך לביתו וגם נחשכות ממנו עוגמת נפש רבות. ברגע שגנב ביקר בביתו - הוכרחת לבדוק האם יש כסף שהרווחתי שלא ביושר, איך הגעתי לנזק כספי לא צפוי... לפיכך, השקעתני שעות ארוכות בבדיקת כל החשבונות, שלא לבחון היכן נמצא הסכום הבעייתי, שהגיע לידו שלא ביושר. אחרי בדיקה מעמיקה יגליתני שאין סכום כזה ופליאתי גברה - אם כן, למה הזדמן לי נזק כזה, איך קרה שהגנב הגיע לביתי? לכן הייתי כה מודאג כאוב, נסער ומבולבל... 'הדבר היחיד שמצאתי, הוא שפעם אחת, לפני כמה חודשים, הייתי זקוק לכסף בדחיפות, והפרשתי הלוואה בסך 3,000 ש"ח מהקופה בה מונחים כספי המעשר המיועדים לחלוקה. כעבור חודש החזרתי את הסכום במלואו והמשכתי להקפיד להפריש מעשר מדי חודש בחודשו, ולכן לא הבנתי מה קרה שנגנב הכסף, הרי כבר פרעתי את חובי, ומאז ועד עתה - אני מקפיד מאוד לתת כספי מעשר בזמני? יתנה חל ברור. אף שברוך השם כל כספי ישר והגון ואניגם מסקפד להפריש ממנו מעשר כהלכה - אך כיוון שלוויתי מקופת המעשרות והשהייתי בידי 3,000 ש"ח למשך חודש - לפיכך נגזר עלי כי אותו הסכום יילקח ממני, יישלל מידיי לאותה תקופה בדיוק. ומשהכל מבואר ומובהר, ברור שאני כה שמוסר ורגועני' - רואים מכאן שהפרשת כספי המעשר בזמן ובאופן קפדני - היא דרך בטוחה למנוע הפסדים ועוגמת נפש, ולפתוח שערי שפע וברכה (מספר פניני פרשת השבוע).

במעשה איש ח"א עמוד קמד מובא הסיפור דלהלן בשם רבי יעקב אדלשטיין: פגשתי פעם יהודי אחד בניסעה בתחבורה ציבורית, וסיפר לי שכל חודש נוסע למקום פלוני ליטול תרומה מפלוני, שאשתו פעם אחת הפילה עוברת רח"ל, ולפעם הבאה חשש מאוד מפני החזון, וסיפר זאת לא' ממכריו, וזה הגיע לו ליטול עצה מן החזון. פלוני זה הגיע לבית רבינו, ותינה בפניו צער. "כיצד נוהגת היאם עם הצפרניים?" שאלו רבינו, וזה השיב: זהירים בהם אנחנו. ואמר לו רבינו, שלא ישמול לרופאים, ושאי"ה תלד אשתו בן זכר בריא ושלם, ר' ביקשו שיקבל על עצמו שיתן 'מעשר כספים' מרווחיו. והוא הבטיח. וכשקם לצאת לרבינו בטענה: "עולה חדש אני, ויש לי הוצאות רבות לשיקום ביתי, ולכשירווח לי אתן מעשר". ואז הגיב רבינו: כבר עתה היצר הרע מתחיל... לא לו דרך, ותקבל על עצמך עתה, מיד, לתת מעשר! וקבל עלי, כמצוות רבינו. בשעה טובה נולד לו בן, ורבינו נתכבד בסנדקאות. לאחר תקופה שוב הרתה אשתו והיתה בסכנה, ורבינו שאלו על המעשר... ויעץ לו לעמוד בקבלתו, ואח"כ נהיה קלן גדול, והיה נותן סכום עתק למקומות נזורה. מכר, זה ששלחו להחזיא, הציע לו: קיבלת ברכה מהחזון, ומן הראוי ליתן גם לכלול חזון, ונתן. במשך השנים הפסיק לתת 'מעשר כספים' ויזר הלה מנכסיו... **בספר לשכנו תדרשו** ח"א עמוד קסט-קצ. מעשה באברך ששיארעו לו כמה מקרים לא טובים ושחל לשאול את הסטיפלר מה הסיבה לכך? ענה לו הסטיפלר שמסתבר שהגורם הוא ענין הצדקה מאחר ומבואר בספרים שהמעשר הוא שמירה שלא יבוא לידו היזק וזה שלא נתן עדיין חסר לו שמירה זו ומסתבר שלכך נענש ואע"פ שהיה דחוק מכל מקום חסרה לו שמירה זו. עוד מעשה באברך שנפל אליהו ענין מסובך של משפטים כספיים בסכום גדול מאד ושאל להסטיפלער ובתוך דבריו כתב לו שנותן מעשר מכל ריווח הבא לידו. בשמעו זאת התבטא ואמר אם הוא נותן מעשר לא יאירע לו שום נזק וכן היה שנמשך הענין שנים ובאופן בלתי טבעי חזר לו כל רכושו וכמו שאמר מרן שלא יאירע לו שום נזק.

המעשה המפעים הבא מובא בספר "צמידי הזהב". בכל שנה, בחג של הנוכרים, נהג שליט תוניס, לעזוב את חצר ארמונו ולבקר את נתיניו שבעיר הבירה תוניס. בפרט אהב לסייר בשוקים של תוניס, ושם התקבל בשמחה רבה על ידי הסוחרים. לקראת כל ביקור שכזה נהגו סוחרי השוק לקשט היטב את חנויותיהם ולהציג את סחורותיהם היפה ביותר, בשמים, בדים ויריעות משי, וכל מה שהצליחו להשיג בזכות שלטונו הציב והשילוי של השליט. הסוחרים, מצידם, היו מהמיהים להזמין את השליט לבקר בחנויותיהם ולהעניק לו מתנות ודורות, השליט היה מודה להם על נדיבותם וממשיך בדרכו, מבלי ליטול מתנות מנתיניו. ואולם, התנהגותה האצילית של השליט היתה משתנה באופן חד, מה הקצה אל הקצה, כאשר היה מגיע לשוק הבדים. שם נהג השליט להיעצר ליד חנותם של שני אחים יהודים אשר היתה מפורסמת בכל תוניס כחנות היפה ביותר, ומול חנות זו נהג לעצור ולבחור לו ממיטב הבדים, יריעות משי וקטיפה, סדינים קרומים ומפות מעוטרות. את כל אשר בחר היו עבדיו מעמיסים על המרכבה, ואחר היה השליט מחייך לעבר שני האחים ונפרד מהם לשלום, מבלי לשלם להם ולו פרוטה שחוקה אחת על הסחורה היקרה שנטל מהם. מנהג זה, שחזר על עצמו מידי שנה, הכעיס עד מאוד את שני האחים היהודים, בעלי החנות. הם היו, אמנם, עשירים גדולים, אבל הם לא הבינו מדוע השליט נטפל דווקא לתונתם. וכי מה, האם אין בשוק עוד חנויות למכר בדים וכלי מיטה?! וכי מדוע דווקא הם צריכים לספק את עינו החמדנית של השליט. בצר להם על שני הסוחרים אל ביתו של דודם, המוקבוק רבי ישועה בדיס, רבה של תוניס, וביקשו ממנו עצה להיפטר מהעושה הגדול הזה שנערך בחנותם מידי שנה בשנה, ענה רבי ישועה יש לי פתרון בשבילכם מידי פעם אשלח לכם אדם עם מכתב ותתנו לו מיד מה שאתכוונתם במכתב, האחים סברו קיבילו. חלפו עברו חלי שבועות אחדים, והנה, ביום מן הימים. הופיעה בחנות אשה זקנה וענייה. היא פנתה לאחד האחים ומסרה לו פתק, כתוב וחתום בכתב ידו של רבי ישועה בדיס. בפתק נכתב, כי מכיון שאשה ענייה זו צריכה להשיא את בתה בסוף החודש, יש ליתן לה במתנה גלגל משי יקר, כדי שתוכל לתפור ממנו בגדים לכלה ולבני הבית. מיד נתנו לה כמבוקשתה והיא שמחה איננה משם כחודוה, וכך היה לא כמה ימים הגיע אדם עני עם מכתב מרבי ישועה. והאחים, יש לציין, עמדו בהתחייבות בכבוד ומילאו בדקדקנות אחר כל הוראה שהגיעה אליהם מאת דודם הגדול. כעבור שנה השליט הגיע שוב לשכונתם, עמדו שני האחים בחנותם בלב הולם. מנהגו מידי שנה. האבדו בחנות ובתכולתה הסטנונית, ולפתע הצביע על אחד הבדים ואמר: "אני זקוק לחצי אמה מבד זה, על מנת להכין רתיק לאורך שלי". האחים מיהרו לחתוך חצי אמה מן הבד, השליט נטל את הבד ונפרד מן האחים לשלום. האחים לא הבינו מדוע ביקש לו חתיכת בד קטנה כל כך. בסיומו של אותו יום עלו הגנים אל מעונה של רבי ישועה בדיס, לשאול אותו לפשר העניין. ורבי ישועה, הסביר בל פנים שהשליט ביקר אצלכם בחנות הוא לקח בדים בדיוק בשווי עשרות הרווח שצברתם במשך השנה! וזאת, מאחר שבמשך כל השנה לא הפרשתם מעשר מן הרווחים שלכם לעניי העיר!" "את המעשר שלא נתתם - נטל מכם השליט בעל כורחכם!", אמר הרב לשני אחייניו, "ואילו השנה, אחר שתנתם צדקה לרוב במהלך כל השנה, לעניים שנשלחו אליכם על ידי, לא נותר בחשבון המעשר שלכם אלא אמת בד קטנה - ואותה נטל השליט לעצמו".

האדמו"ר רבי אהרן מבעלו הקפיד מאוד להפריש מעשר בכל לילה מכל הכסף שהגיע לידו והקפיד גם שהחסידיים יפרישו מעשר. וסיפר הר"ח"י רבי שלמה גפן שפעם הזכיר לטובה אצל האדמו"ר את אחד מבני משפחתו להצלחה בעסקיו ואמר לו האדמו"ר שיאמר לקרובו להקפיד ולהפריש מעשר מהרוויחו שיש לו. נענה ר' שלמה ואמר שהלה מפריש הרבה יותר מחשבון המעשר שלו. השיב לו האדמו"ר כוונתי בדברי שצריך הלה לעשות חשבון מדוייק של הכספים וירשום כל הכנסותיו ולפי זה יפריש מעשר ולא שהלה בדרך אומדנא אפילו אם עולה יותר ואכן מיני א של הולאה הלה האיש לרשום את כל הכנסותיו והפריש מעשר לפי החשבון וההוא התעשר. **הגיע** יהודי אל החזון"א ואמר שפסק כי הוא פטור ממעשר כספים. אך החזון אפי"ה הוסיף ואמר לו: יואף על פי שאתה פטור, דע לך שלא תפסיד את תיתן, ממעשר כספים לא מפסידים! ומעשר כספים גם גורם שלא יהיו בבית הוצאות לצרכים רפואיים או למכשירים שנשברים וכדו'.

בישיבתו של החפץ-חיים אברך למדן גדול וירא-שמים, שהיה עני מרוד. היה נוהג לרבות לבקש ברכה מהחפ"ה לעשירות והבטיח שאם יזכה לעשירות הוא יקפיד הקפדה יתירה בעניין המעשרות. הח"ח היה עונה לו שכדאי שהוא עצמו יעתיב בתפילה, אולם אם אמנם תזכה ותפילתך יצמנה, יהיה עליך לשמור את מוצא פיך ולהקפיד בתכלית על קיום מצוות מעשר. חלפו הימים, האברך החל לשלוח את ידו במסחר, וה' שלח ברכה במעשי ידיו. עד שהיה לסוחר גדול ועשיר. בתחילת הקפיד להפריש מעשר מהכנסותיו, אולם כשעלה לגדולה ותעשר, לא עמד בניסיון ושכח את הבטחתו. החפץ-חיים שמע על השינוי שחל בתלמידו והצטער ע"כ מאוד. אך בחר להחריש בינתיים

ולחמתין לשעת כושר. זה היה בעת ביקור של החפץ-חיים במוסקוה, שאליה טעו בענייני שישבתו. כל נכבדי העיר באו לאכסניה שבה התארח, כדי לקבל את פניו ולחלף עמו ברכת שלום. בין המוכובדים היה גם תלמידו לשעבר, הגביר הגדול, שגודל עושרו כן גודל קמצנותו. שמח התלמיד לשעבר שמחה גדולה על ההזדמנות להיפגש עם רבו. גם החפץ-חיים האיר לו פנים. עם תום קבלת הפנים נפטו המוכובדים לדרכם אך העשיר הקמץ נשאר בחדר. כשנותרו רק הוא ורבו, ביחידות, פרץ העשיר בכבי. ואמר אמנם זוכר אני היטב את התחיבותי להפריש מעשר מכל אשר יהיה לי, אולם עתה, לאחר יציאתי בממוך רב, אינני מסוגל לחיות את מוצא פי. השטן כאילו השתלט עליי ואינו מניח לי לתת צדקה", אמר. ענה לו החי"ח הקשב ואספר לך סיפור. יהודי כפרי עפע אחת בערב החג אל העיר, לקנות את צרכי החג. נכס לחנות רחגיה היה לקנות בה וביקש מהחנותי קמח במשקל במחיר רובל כסף. אמר לו החנותי, 'הטרח עצמך ידידי, פתח את שקך ומלא בו קמח כפי הדרוש לך, ואני אניח משקלות על המאזניים.' 'שמע הכפרי כי הלה מבקש ממנו למלא בעצמו את שק הקמח. נטל שק גדול ומילא אותו במידה גדושה. החנותי עשה את עצמו כאינו רואה. עמד והמתין לכפרי עד שסיים את מלאכתו.

ידיעות חשובות וכן דברים מגדולי ישראל ערוך בדרך של שו"ת

ומצד שני יישאר היצר-הרע שלך כפי שהיה בימי עונייך!! טעות בידך: לכל דבר יש מחיר, ועלך להתמודד איתו בגבורה. ולא, עולל החנווני חלילה לקחת ממך את שק הקמח המלא... חדרו הדברים ללב העשיר. מאותו יום חזר בתשובה והחל לקיים את התחיבותו הישנה – להפריש לצדקה מעשר מכל אשר לו.

סיפר רבי ראובן קרלינשטיין הייתי בבית הכנסת "קומורנא". נישא אלי אברך צעיר, וסיפר: במשך שנתיים אשתי חיפשה עבודה – ולא מצאה. הסתובבה במקום למקום, פה ושם, אך ללא תוצאות! נאלצנו לחיות מהמשכורת הזעומה שקיבלתי מהכולל. היה לנו קשה, חודש אחד החלטנו שנינו, אני ואשתי, כי מכאן ולהבא אנו מקבלים על עצמנו, בלי נדר, לתת 'יומשי' לצדקה ולא רק 'מעשר' כפי שהנהגו עד כה. מה אומר ומה אדבר, המשיך הלה לספר לי, כעבור תקופה קצרה ביותר אשתי מצאה עבודה, שמשכורת נאה בצידה, ואני יכול לשבת במנוחת הדעת באהלה של תורה!!! מכל הסיפורים הללו רואים דבר אחד, שמי שנתן מעשרות כמו שצריך לא רק שלא ייזוק מכך אלא מתברך בזה ומתעשר עי"ז וזוכה לחיים טובים ובריאים.

שטינמן היה סבור שקשה לאדם לחיות כל הזמן באוירה של רצינות וצריך שתהיה קשה ימים פעם שמחה ועודד מאוד לעשות בישיבות עונג שבת ומלווה מלכה וכדו' בשביל לעורר את השמחה בעבודת ה'. ואכן העניין הזה נכנס היטב לישיבות הליטאיות. ובתקופת הקורונה מטר שיחות כמה פעמים רבי גרשון אדלשטיין שלימוד התורה הוא חשוב עד למאד, אבל צריך שיהיה בשמחה ובהומור קצת ובאוירה נעימה ורגועה. ורבי חיים קניבסקי רגיל על לשונו הרבה אמירת מילתא אדבירוחא לשמח את כל הסובבים ודעתו שד"י יכול למנוע הרבה בעיות כגון חינוך ילדים ובעיות בשלום בית. ורבי דב לנדו אומר חושבים שהחזו"א ה' אדם נורא והי' פחד להתקרב אליו, זו טעות, החזו"א ה' אדם שמח ולבבי והיתה הרגשה טובה להיות לידו. והחזו"א אומר שהומור מצרכי האדם. (מעשה איש ב' יג) **ובוודאי** שגם שמחה צריך שלא תהיה מתוך פריקת עול ולא ליצנות האסורה, חלילה.

שאלה: לקראת הימים הנוראים הקרובים ובאים, מה כדאי לעשות בימים אלו כדי להתייבב על דרך טוב? **תשובה:** הכי טוב לעשות בכל סוף יום חשבון נפש שבו ימדוד במה הוא נחלש, אם זה בקימה בביקור או בלימוד לא ברצף וכן דיבורים אסורים ובתפילה בלא כוונה וכן הלאה ועי"ז הוא יוכל לגרום לעצמו שהוא ישתדל למחר להתחזק בדברים אלו, וכן הוא ייקרא בעל תשובה, כי הוא מתייבב על דרך טוב. לעומת זאת, כשאדם מתעלם לגמרי מעצמו ולא בודק במה הוא צריך חיזוק, אז כשהוא גיבד לקראת היום הגדול והנורא כבר יהיה מאוחר וחלילה לא יזכה להיכתב לשנה טובה כפי שהיה זוכה לו תשובתו היתה מתקבלת. ויש להוסיף שאחד המטנות האדירות שהקב"ה נתן לנו שאינם שעשית דבר לא טוב, שיקרא, גבת, דיברת דברים לא טובים, פגעת באנשים, מה שצריך לעשות זה לא להיבהל רק לשנות את ההתנהגות לעשות תשובה ואז הכל נמחק ונפתח דף חדש.

שאלה: האם אדם צריך לחשוש לעשות פעולה נכונה שמוטל עליו לעשותה כשיש כאלו שזה מפריע להם? **תשובה:** רבי חיים קניבסקי אמר לי פעם שכשאדם עושה מה שצריך אין לו לחשוש כלל משום דבר, כי הוא עושה מה שמוטל עליו לעשות כעת, וגם אם יש מישהו שזה מפריע לו לא לחשוש, ובוודאי שזה שאף אחד לא ייפגע חלילה, אבל אם היה מחוייב לעשות בגלל סיבה מוצדקת ביותר שלא יחוש כלל וכלל מהתוצאה.

שאלה: עד כמה מוטל על האדם להקפיד בשמירת הענינים שלו עצמו ושל ילדיו? **תשובה:** חובת האדם להשתדל בזה הרבה מאוד. ומובא הרבה בחזו"ל שראייה לא טובה משפיעה רבות על נפש האדם, ומוטל על האדם למנוע משום ומיוצ"ח ראיות אסורות ולא טובות שמטמאות את הנפש. ובוודאי בחודש אלו של מעשה קטן משפיע ופועל רבות בשמים.

שאלה: השבוע חל יום הירצייט של רבי אליהו לופיאן. איזה רעיון מיוחד היה לו בעניין חסד? **תשובה:** לרבי אליהו היה רעיון בעניין חסד שכאשר אדם נוטל ידיו בברז ושן עוד שנוטלים בו ידיים יכין הוא את הספל לבא אחריו וכן בצורה פשוטה יקיים מצוות חסד ששיעורה הוא לאין ערוך. ויש שהרחיבו את זה להוסיף זכויות ליום הדין שכאשר שניים הולכים ברחוב ולכל אחד יש שקית, אז כ"א יסחבו את השקית של השני וכך בלי טירחה כ"א מקיים מצוות חסד. ואפשר עוד ועוד רעיונות בזה.

שאלה: מה הסגולה בפרשה לזכות לבנים הגונים? **תשובה:** מובא בספרים קדמונים שבשעת קריאת התורה על וידוי מעשרות יכווין על בנים הגונים העוסקים בתורה לשמה. ממענות הלוי.

שאלה: כמה אנשים יש כיום בעולם? **תשובה:** כיום חיים בעולם כשמונה מיליארד אנשים. לפני עשרים שנה אוכלוסיית העולם מנתה 6 מיליארד איש. ולפני 50 שנה 3 ומכניס שמחה בלב, וד"י מאוד חסר אצל אחרים. והרב

"משהגיע רגע התשלום, הוציא הכפרי רובל כסף אחד והושיטו לחנווני. אמר לו החנווני, 'הרי מילתא קמח למלא השק, ומחירו חמישה רובלים; כיצד צונןן לשלם לי רק רובל אחד?...' 'חשיב לו הכפרי במתיחה משלו: 'הרי אני ביקשתיך בתחילה קמח ברובל אחד, ואתה הוא שהצעת כי אמלא בעצמי את שקי. עמדיתי אפוא ומילאתי ואתה שתתק. הנה אפוא מה שלקחתי ברובל אחד, ומה לך כי תדרוש עכשיו חמישה רובלים!...' "הביט לו החנווני בהשתאות ובתרעומת. 'סבור הייתי', ענה לכפרי, 'כי שנית דעתך והחלטת לבסוף לקחת יותר קמח משבישקל בתחילה, ועל-כן החרשתי והוספת עוד ועוד אבני-משקל. אולם אתה, מה חשבת לך? וכי סבור הייתי שאני אוסיף אבני-משקל ואתה תמלא מן הקמח בלי מידה, והכול תמורה לרובל אחד?...' 'הקשיב העשיר הקמץן לסיפור הנאה קשב רב, ואף-על-פי שתלמד-חכם היה התקשה לרדת לסוף דעת רבו. הביט בו החפץ-חיים במבט רחום והחל מפרש: 'סיפור זה אינו אלא משל, והנמשל הוא אתה ומה שאירע לך. הנמשל לקמח הוא העושר הרב שהשפיעו לך שמים. הנמשל לאבני-המשקל הוא היצר-הרע הניתן לאדם ככל שמתעצם ורב עושרו. ועכשיו שואל אני אותך – מה חשבת לעצמך: שמצד אחד ישיפיעו לך רוב טובה וברכה

סגולות וברכות מאנשים גדולים ההצלחה על פרנסה, ומה יועילו לה הסגולות והברכות אם מורגל בלשון הרע שיש עי"ז ארוך מכה רעהו בסתר, ואם היו ששומעים לדברי הייתי מייעץ, כותב החי"ח, שישמרו עצמם בעניין זה. ויש להוסיף שבפרט בחודש זה שאנו זקוקים להרבה ב"ד נשתדל להתגבר על היצו"ר ולהקדיש לפחות איזה שעה ליום שבה נקפיד לא לדבר על השני. וידוע כמה הערכה יש לקב"ה על מי שהצליח להתגבר אפי' פעם אחת למרות שהיה במשך היום נכסר רח"ל באיסור זה, אבל שמירה והשתדלות פ"א גורם תמיד גדולה לקב"ה ומבטל מעושים רבים על שאר הפעמים שדיבר כי מידה טובה מרובה ממידת פורענות.

שאלה: בפרשתנו מובא 'ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגוך'. כולם שואלים הרי המושג והשיגוך הוא שאתה בורח והם משיגים אותך, ותמוה מה זה שייך בברכות הרי במברכות אדם לא בורח! **תשובה:** כתב החפץ חיים על הפסוק אך טוב וחסד ירדפוני וגו' שהרבה פעמים הטוב וחסד רודפים לו אותו, וכמו שמספרת הגמ' על אדם שרץ לספינה ונתקע לו מסמר ברגל ואיחר את הספינה הוא קילל נורא, אחרי כמה דקות הספינה התפצחה, והוא ניצל, ואז הוא הבין שהטוב רדף אותו. כע"ז כותב הכת"ס דבפסוק כח סג ועי"פ המבואר במגילה י: שהקב"ה גורם שהאומות ישמחו במפלותיו ובצרותיהם של ישראל, וצ"ל שזה לטובתם של ישראל, וקשה מה הטובה בזה לישראל? וי"ל שהנה מצינו שכשהקב"ה רואה ששמים במפלת האחר אז הוא מסיר ממנו חרון אף, כמ"ש בנפול אויבך אל תשמח פן יראה ה' והשיב מעליו אפו, ולכן זה לטובתם כדי שיישב ה' חרון אף מהם, ואלוקים יבקש את הנרדף.

שאלה: כתוב בפרשה שכל הקלות מצוות תחת אשר לא עבדת את ה' אלוךך בשמחה, מה זה אומר כלפינו? **תשובה:** דבר ראשון לקיים את המצוות בשמחה. בשערי תשובה לרבינו יונה שער ד כתב שעבודת השם צריכה להיות בשמחה ואם לא, באים עי"ז הקלות הכתובות בפרשתנו ה"י. ועבודת השם בשמחה היא תכלית שלמות האדם. וכמו"ש במשנ"ב סי' תרסט וז"ל שם: והעידו על האר"י שהמעלה העליונה שהשיג היתה מנח שמחת המצוה היתה בו. וברע"ב אבות ד ב כתב שעל השמחה במצווה מקבלים שכר מיוחד מעבר לשכר שמקבלים על המצווה עצמה. וכן על הפסוק עשיתי ככל אשר צויתני אומר רש"י שמחתי ושימחתי אחרים, וד"י הוא מדרגה עליונה בחסד כמו שכתוב בגמ' שהמשמחים אחרים הם בני עולם הבא וזה מה שכותב הפסוק שמי שעושה זאת יכול לומר עשיתי ככל אשר צויתני, וכשמשמח אחרים הקב"ה משמח ג"כ אותו. וידועים דברי אליהו הנביא מובא בתענית על אותם אנשים שמשמחים שורה הם בני עולם הבא. ויאמר נמי במדרש שהנבואה שורה רק מתוך שמחה, ורבי ישראל סלנטר כתב שתיקון היצר הוא עי"י שהאדם שש בעבודת ה'.

יודוע מה שאמרו גדולי החסידות על הפסוק כי בשמחה תצאו שמי השמחה אפשר לצאת מכל הצרות כי השמחה ממתיקה את הדינים והקטרוגים וזה מברית את היגון והאחאה. וכל המחלות והיסורים באים מעצבות. ואיך מגיעים לדי שמחה? אומר החינוך במצווה טז, 'עיי' שיעשה פעולה חיובית לעורר את השמחה בליבו. והדוגמאות לכן הן רבות, עי"י הכנה מרובה לקיום המצווה, או נישוק המצווה כמו אלו שמנשקים את הסוכה והלולב ועוד דברים בסגנון זה וכ"א עי"י הבנתו. **הבאנו** בעבר כו"כ פעמים את מה שאמר רבי איסר זלמן מלצר לחתנו רבי אהרן קוטלר שהטעם שהוא מרבה להתפלל בבתי כנסת חסידיים משום שיש ש אוירה של שמחה. והסבא מסלבודקא היה משתדל שהם הרבות בשיבתו רוח טובה ואוירה של שמחה תמיד ובעיקר בחגיגה וכדו', והסבא היה רואה בעניין השמחה והשירה תנאי להתעוררות הלימוד והרחבת הדעת ההצלחה בתורה מתוך התרוממות הרוח. הרב שטינמן בשנים האחרונות לחייו הביא שאצל החסידים יש מידע פעם אירועים של שמחה לכלל הציבור, וזה גורם התחדשות ומכניס שמחה בלב, וד"י מאוד חסר אצל אחרים. והרב

שאלה: מהו הכוח הגדול שיש באלול? **תשובה:** בחודש אלו אפשר לשנות דברים בשמים, דברים שבשאר ימות השנה א"א לשנות. וגם תפילה שבכל השנה לא מתקבלת בכלל כל מיני סיבות ומניעות שיש לאדם, בחודש אלו זה מתקבל בכל מצב. ואותו הדבר תשובה וחיזוק קטן משפיע בחודש זה מאוד הרבה הרבה יותר משאר ימות השנה. והחידוש הוא שגם כשהתשובה אינה שלימה היא מתקבלת בחודש אלו, למרות שבכל השנה לא מתקבלת כזאת תשובה. ואלול זה ימים של רחמים וקרבת אלוקים באופן שא"א לתאר, הקב"ה מחלק לנו רחמים. ומה שמוטל עלינו לעשות זה לצלל כל רגע במעשי"ט והקב"ה אוסף את הדברים ומכריע עמו העצומים וז"ד לטובה. כעת, כשנשאר ממך זמן מועט מהחודש, ברור שנגצל את זה להתגברות על היצר עוד ועוד, ועי"ז נזכה לחיים מאושרים בשנה הבעל"ט וכל שנה שרשה בסופה, מתעשרת לאחריה, ותכלה שנה וקללתיה. ויש להוסיף מה שמובא בספר נפש חיה לרבי שמשון פינקוס, של כוחה של התפילה של האשה, ויש התפילות הן מיוחד אצל הקב"ה שכל תפילותיה עושים פירות ומישוה לו חולה בבינו, או חסר נחת מילדיו או ילד שמצפה לישועה אם זה בזיונו, אם זה לזשי"ק, אם זה להצלחה ופרנסה וכדו' יבקש מאתו שיתכבה בשביל זה הרבה ובוודאי יעשה פירות. עוד סגולות מיוחדות לחודש זה: ה"ל שטינמן היה אומר שיש לנו סגולה קלה שמובאת בחז"ל והוא אמירת איש"ר בכל כוחו שהופכים גזר דינו לטובה, ובפרט באלול שזה זמן מיוחד אפשר לצלל דבר זה בכל הכוח. וראיתי בשם רבי שמשון מאוסטרופולי שישנם שלושה זמנים שכל בקשותיו של אדם מתקבלות: בשעת ברכת כהנים. בשעת תפילות ההיכל. ובשעת הגבהת הסי"ת. ומה שביקש אז יפעל בתפילותיו.

שאלה: מה צריך לעשות בימי הסליחות (ולספרדים שאומרים סליחות כל החודש השאלה היא על הימים האחרונים של השנה) יותר מבשאר ימי האלו? **תשובה:** הפוסקים מביאים (טושי"ע ונו"כ) שבמים האלו של סליחות על האדם לבקר עצמו ולפשפש במעשיו יותר ויותר, ויש אף המתענים בימים אלו ובפרט ביום א' דסליחות. וזה ברור שמי שמגיע עי"י כך לכנס אסור לו לצום ויציא שכרו בהפסדו כמובא ביכתיב ראש לר"ח מוולאזין. ומי שעיי"ז הוא יוכל לעבוד את ה' כראוי, ואומרים גדולי הדור, שלא יצום כלל, רק מה שכן יעשה, אולי תענית דיבור מחוץ לבית. וכן מרבים מאוד בצדקה בימים אלו, ובימים אלו כדאי להרות בתשובה ומלבד לימוד המוסר. הבאתי בשנה שעברה רעיון שטיינל רביים: לעשות דף שמחלק את היום שלך מהבוקר ועד הערב. למעלה למעלה בטורים לכל ימי הסליחות ועשי"ת: קימה בזמן. תפילה. סדר א. צהרים. סדר ב. ערב. סדר ג. ובסוף תוסף: איך הייתי בשמירה על הפה. כמעט. בהעגרה על המידות. וכך תוכל לראות כל יום במה אתה חלש ותתחזק. והעיקר שהקב"ה יראה שאתה רוצה. כי בימים אלו צריך להראות איך באמת אני רוצה להיות כל השנה וכך יסלחו לנו העוונות.

שאלה: בימים אלו אנו מרבים באמירת יג מידות של רחמים, מה אפשר לעשות בכך? **תשובה:** החכם עיניו בראשו לעיין בפרוש התובת וכך יוכל לפעול עי"י לשנה טובה. וכמו שכותב רבינו בחיי שכל המבין יג' מידות ויודע פירושן ומתפלל בהם בכוונה, אין תפילות חוזרות ריקם אא"כ יש בידו עבירות המעכבות.

שאלה: מה מוטל עלינו לעשות כדי שתפילותינו יעלו לפניו לרצון בימים אלו? **תשובה:** הפה הוא כמו כלי, אם הכלי מלוכלך אז אפי' אם יניסו בו אוכל טעים הוא יתקלקל, אותו הדבר פה שהוא מלוכלך בדיבורים אסורים כלשה"ר שקר ניבול פו וכדו', אז אפי' אם נכניס בפה תפילות מרובות תפילות יהיו מקולקלות חלילה, ורק כשאדם מנקה את פיו וזה עי"י שמתגבר וכשיל לו איזה משנה לא טוב לומר הוא מתאפק ומשתדל לשמור על פיו, אז יוכלו תפילותיו היצאות מפה נקי להתקבל לפניו לרצון. והחפץ חיים כותב בשמירת הלשון ולפלא בעיני שטבע אדם לחפש

מיליארד. ולפני 70 שנה 2 וחצי. ולפני 200 שנה פחות ממיליארד. שלוש המדינות הכי מאוכלסות בעולם הן: סין, שבה גרים כמיליארד וחצי. הודו, עם קרוב למיליארד ו-3000 מיליון. והמדינה הבאה אחריה היא ארה"ב ושם גרים 321 מיליון איש.

שאלה: כידוע שאכילה מרובה אפיי ממוצעים טובים היא סם המוות לגוף. וכך כתוב ברמב"ם ובעוד מקומות, מה הדרך לשבוע ממכות מועטה של אוכל? **תשובה:** בקיצור שולחן ערוך הביא שיש ללעוס הרבה את האוכל ולאכול לאט ולא שבע יותר, ולא לאכול כשיש לו בולמוס כי אז עלול לטרוף מכל הבא ליד, וכידוע שאורך עשרים דקות מאז שאוכלים עד שמרכז השובע במזון מקבל שדר שאכלנו ועד אז מרגישים רעב חזק, אז לפני שאוכל עוד יחכה עשרים דקות ואז כבר יראה ששבע.

שאלה: לפעמים אדם מגיע הביתה ורואה שיש בעיות אידך יפתור אותן בלי מלחמות: **תשובה:** יש להפריד בין הבעיה לאיורה, כי אויורה גרועה מעצמה את הרגשות השליליים

הקשר במים וכזוה רטוב להדק את הקשר. ויותר לא נפתח. ג. למונוע אדים מהמשמשת ברכב. להספיג סמרטוט במים וסבון ולתת לזה להתייבש עם המים וסבון שעליו. אין צורך בהרבה מים. ולשפוף עם הסמרטוט הזה כשהוא יבש, את השמשה מבפנים ומבחוץ וזה גורם שלא יתפסו אדים. מומלץ מידי פעם לחזור על זה. ד. מי שיש לו קמט בחולצה ואין לו אפשרות לנהץ כגון שאין לו זמן וכדו' יכול לשים קצת מים על הקמט והוא יתקל כמעט לגמרי.

שאלה בחושן משפט: נוסע שהקיא במנוינת האם חייב לשלם על הנזק, או שיש להפטר מדוץ בעליו עמו, כי הנהג עובד אצל הנוסע? **תשובה:** יש לדון במזיק שלא בכוונה אי חשוב פשיעה או מזיק בידיים, והנה הפתחי תשובה קעו יג מביא מהמל"מ דמזיק שלא בכוונה פטור בבעלים, והבית מאיר חלק עליו, אכן הבית מאיר נשאר לבסוף דהמוחזק יכול לומר לבעלים קים לי כהראב"ד דפטור בבעלים. ויש לדון בכך רבות. מתוך הספר הנפלא והבהיר 'משפטי אהרן' לרבי אהרן אקר הספר הבחיר ביותר בענייני חוי"מ שמקיף את כל העניינים המצויים.

הלכות
עיקר הסליחות (מלבד היג' מידות שנאמרים רק בציבור) מובא במג"א שעיקר הסליחות זה הפוסקים מהתנ"ך שנאמרים לפני הפיוטים (אחרי היג' מידות של הסליחה הקודמת) כי הם נאמרו ברוח הקודש.
כשמתפלל ביחידות לא יאמר יג' מידות אא"כ אומרם בניגון ובטעמים. ונשים עדיף שלא יאמרו בכלל יג' מידות ביחידות.
הסטיפלער דילג על הפיוט מכניסי רחמים שבסוף הסליחות.
אם מגיע באמצע הסליחות אומר היכן שהציבור אוחז, כ"כ באורחות רבינו מהסטיפלער (ורח"ק ענה פעם שאם רוצה יכול לומר בהתחלה, וברור שיג' מידות יאמר עם הציבור).

הכליות ולכן כשר. י. משנה תורה לרמב"ם. יא. שולחן ערוך. יב. שיטה מקובצת. יג. שאגת אריה. יד. חתם סופר. טו. מנחת חינוך. טז. ליקוט שמעוני. יז. אלו"י. יח. אב. טט. תמוז. כ. לול. כא. לבן. כב. נחל. כג. דגל. כד. מקיץ. כה. שבת. כו. המורה של הכיתה. כז. החור שתוקעים בו ובו יוצא הקול. כח. מהמילה צפת כשמורידים את האות צ נשאר פת. כט. אם הולך עם כ"ב בנפד צריך לשלם על עצמו פעמיים.

חידון משמנויות מילים לפרשת השבוע. ו' משמנויות למילה משכיל.

משכיל - א. מצליח. ב. יודע. "למען יושכילו את כל אשר תעשון" רש"י: תצליח: רלבי"ג: תדעו (דברים כט ח). ג. **משכיל - מסתכל.** "תארה הוא לענייני גו. וחדמ העץ להשכיל" הרמב"ם: להסתכל ביה (בראשית ג ו). ד. משכיל חכם - "המשכיל בעת ההיא ידום" רש"י: חכם (עמוס ג ג). ה. **משכיל -** מ שרכש השכלה בנושא מסויים. ו. **משכיל - כינוי למי שהשתייך לאנשי הרשע חברי תנועת ההשכלה הכפרנית שלחמה ביהדות הנאמנה לפני כ-250 שנה ורבים חללים הפילה.**

הגיגים שנשלחו עבור מי שהדבר גורם לו לשמוח. (מהדורה מקוצרת לרגל חודש אלול)

ברישימת כל סוגי ההתקלויות השונות הנכללות בתו הירוק שפורסמה על ידי קבינט הקורונה, נשמטה משום מה התקלות לצורך מימוש זכות ההפגנה נגד ראש ממשלה שאינו ראוי. למה?

תודה גדולה לכל מי ששותף בכל מאורו בקריאת העלון הי"ר שיוכה להיות כמו רבי פנחס בן יאיר. אני רוצה להודות באופן מיוחד מאוד לאבדך הידען הגדול, שהוא ממש כמלאך בזכות זה שהוא מוכה רבות את הרבים והוא ממש מהגדולים בדרך בעניין זה, איש הנתינה הלמדן המפורסם שנותן מכולו למען הכלל, המתמיד הגדול מחשובי הרבנים בק"ק דאראג. **רבי אברהם מושקוביץ שליט"א** שקיבלתי רבות מתורתו. יה"ר שיוכה שלעולם לא יראה חיות טמאות מן פניו. אני רוצה להודות באופן מיוחד לבחור הנפלא חן מיוחד נועל על פניו עדין לגדולות ועצרות עליו. נאמר אשרי יולדתו בחור **משה כרמל** מתי תורת אמת כינה ח. שמויחד בהכרת הטוב. יה"ר שיתקבל לשיבה שהכי טובה לו וירצה את הישיבה שהכי מתאימה לו.

מקיישים על פתח תיקיה. מקיישים על תיקיית הורדת גליונות. מקיישים על לבית התורני. מורידים מה שרוצים. בהמשך יהיה שם איי"ה את כל הגליונות של שלושת השנים האחרונות. **כמו"כ ניתן להשיג במיל: 456alon@gmail.com**
יש לדייק במייל ולכתוב קודם 456 ואח"כ 456alon@gmail.com

ההשתתפות בהוצאת העלון לפנות: 0527633431. או בינדרים פלוס-ירשת הכוללים פרדס כץ-עלון, (שלוחה 2422). זכות הרבים תלוי במסיעים! **עלון בודד עולה לנו 15 אגורות ואשרי מי ששותף בה.**

ניתן לקבל את העלון בכתב יותר גדול ע"פ בקשה למייל הנ"ל.

עד שחוט השערה נדמה כחר, ומוטל עלינו להשרות אורה טובה ונעימה ולהשקיע בזה רבות ורק אז כשיש אורה טובה אפשר למצוא את הדרך להעיר. אורה טובה הכוונה למילים חיוביות ולהימנע בלהרות פנים חמוצות.

שאלה: איך מנהלים בית שהילדים יגדלו בריאים בנפשם? **תשובה:** על ההורים לדאוג כל הזמן שתהיה שמחה בבית וכאשר הורה מצליח להשפיע בבית שמחה הבית מתפקד בצורה נכונה. ואיך משפיעים שמחה על הילדים? ע"י שהילד מרגיש ורואה שההורים מאושרים אז זה משפיע על הילד לאורך שנים ארוכות.

יש להימנע מלקרוא מדור זה בשבת: הרעיונות של השבוע: א. סגולה לקום מתי שרוצים כשאין שיעון מעורר וכדו' ובפרט בשבת: לומר שבע פעמים לפני השינה עורה כבודי עורה הנבל וכינור אעירה שחר שחר העירה וכינור הנבל עורה כבודי עורה. ואז לומר את השעה שרוצה לקום ולבקש מהקב"ה שיקום באותה השעה. **ב.** למונע מהקשר של החציצת להיפתח: למלא כוס מים חמים ולטבול את

לאשכנזים שמתחילים סליחות במוצ"ש. כמה הלכות בעניין מי שנוהג לצום ביום ראשון כמו שהביאו הפוסקים, לרבים מפורשי זמנינו יש לזכור לקבל ע"ע בשבת צום כי אחרת ל"מ כי בזמנינו רוב הציבור לא צם.
הזמן הטוב ביותר לאמירת הסליחות הוא בשלש האחרון של הלילה, היינו קודם עלוה"ש וי"א קודם הנץ, שהוא עת רצון הכי גדול. ודברגות נוספות הוא או אחר חצות שהוא ג"כ עת רצון, וי"א שעדיף בבוקר להשכים לזה אפי' אם הוא אחר הנץ כיוון שיש **השכמה**. ובליילה קודם חצות אין לומר סליחות. וכתב באגר"מ שאמירת יג' מידות קודם חצות לא נאמר בזה שאינם שבות ריקם.

חידות

בסוף והוא מאיר על העולם בליחה: **כב.** מקום זרימת מים. מורידים ממנו את האות למד מהסוף והוא נח: **כג.** מניפים אותו על תורן. מורידים ממנו את האות למד מהסוף והוא שט במים: **כד.** מתעורר. מורידים ממנו את האות הראשונה והוא הפוך מהחורף: **כה.** יום שנקרא מלכה. מורידים ממנו את האות הראשונה והוא הפוך מן. **כו.** מי אף פעם לא עולה כיתה: **כז.** איך יתכן שופר שיש בו חור והוא כשר **כח.** מה קורה לצפת כשצדיק עוזב אותה: **כט.** איש רוצה ללכת עם שני הילדים שלו לון חיות מתי ישלם יותר האם כשהולך עם שניהם יחד או עם כל אחד לבד?

תשובות: רש"י כו ב דבש תמרים. **ב.** כו ד ולקח הכהן הטנה מידך והניחו לפני וגו'. **ג.** כח מג הגר אשר בקרבך יעלה מעלה מעלה ואתה תרד מטה מטה. **ד.** כח כא – כז דבר שחין. **ה.** כח מוד. איך יהיה לראש ואתה תהיה לזנב. **ו.** כח יא. פרי בטן. פרי הבמות. פרי אמת. **ז.** קדש וימולך המתפלל עם החוץ יכול להגיד, ובאלוקי נצור אסור לומר. **ח.** הקטר חלבין אמן של ברכת כהנים החוץ מותר. **ט.** הקטר חלבין ואברין. מנחת טכנים הבאה בפני עצמו ולא מחמת עצמו. **ט.** חולין נד. במשנה במפורש נטלו הכליות כשר, ויש שהסבירו שהקבות של הבהמה עושות את הפעולה במקום

קצת פוליטיקה:
על החיסון של פיזור כתוב בן דבש תמרים. **ב.** כו ד ולקח הכהן הטנה מידך והניחו לפני וגו'. **ג.** כח מג הגר אשר בקרבך יעלה מעלה מעלה ואתה תרד מטה מטה. **ד.** כח כא – כז דבר שחין. **ה.** כח מוד. איך יהיה לראש ואתה תהיה לזנב. **ו.** כח יא. פרי בטן. פרי הבמות. פרי אמת. **ז.** קדש וימולך המתפלל עם החוץ יכול להגיד, ובאלוקי נצור אסור לומר. **ח.** הקטר חלבין אמן של ברכת כהנים החוץ מותר. **ט.** הקטר חלבין ואברין. מנחת טכנים הבאה בפני עצמו ולא מחמת עצמו. **ט.** חולין נד. במשנה במפורש נטלו הכליות כשר, ויש שהסבירו שהקבות של הבהמה עושות את הפעולה במקום

ומטה שלא חוסנו אפילו במנה הראשונה, מתוכם 14.7 אחוז בגילאי 14.5 ומטה ממשפחות בעלות רקע סוציו-אקונומי נמוך שאינו בהכרח מוגדרות כמכחישות קורונה.
למה בבית הכנסת ליד המגבת יש ברו? שמי שניגב במגבת יוכל לשטוף ידים
על החיסון של פיזור כתוב בן דבש תמרים. **ב.** כו ד ולקח הכהן הטנה מידך והניחו לפני וגו'. **ג.** כח מג הגר אשר בקרבך יעלה מעלה מעלה ואתה תרד מטה מטה. **ד.** כח כא – כז דבר שחין. **ה.** כח מוד. איך יהיה לראש ואתה תהיה לזנב. **ו.** כח יא. פרי בטן. פרי הבמות. פרי אמת. **ז.** קדש וימולך המתפלל עם החוץ יכול להגיד, ובאלוקי נצור אסור לומר. **ח.** הקטר חלבין אמן של ברכת כהנים החוץ מותר. **ט.** הקטר חלבין ואברין. מנחת טכנים הבאה בפני עצמו ולא מחמת עצמו. **ט.** חולין נד. במשנה במפורש נטלו הכליות כשר, ויש שהסבירו שהקבות של הבהמה עושות את הפעולה במקום

אני תורם את כל כספי, מידי חודש לגמ"ח, גז. מים. חשמל. אומרים שהחיסון השלישי הוא הקובע. אז עשיתי רק את השלישי. **חושך בעיניים.** למה לא עושים קוקר בדת של המקרר? - בגלל שבשעה שהדלת סגורה ממילא האור כבוי ולא לא יכולים לראות כלום.
מנה ראשונה: חציל בטעם כבד. מנה עיקרית: חציל בטעם אסאדו בתוספת רצועות חציל בטעם גזר נמדי. ולקניח: וופל לימון בטעם חציל.
כבר כמה חודשים שאף אחד בבנין שלנו לא עושה שיפוצים. לא קודחים ולא שוברים קירות. לא זורקים רהיטים ומכשירי חשמל ישנים. פועלים לא מסתובבים בבנין ומשאיות לא פורקות סחורה. כלום. גזר נישט. מנופים לא חוסמים את הכביש והחניות לא תפוסות על ידי קרשים וחומרי בנייה. שקט מוחלט. הכל רגוע. אפילו אין למטה מכולה פסולת בניין. מוזר מאוד. אני מאוד מקווה שכולם מרגישים טוב.
נתון סטטיסטי אקדמי חדש: 64.3 אחוזים מתוך הסובלים מצפיורן חודרנית בדרגה 2 שנמצאו מאומתים לקורונה הם בני 30

ניתן להשיג את העלון בבני ברק: בכניסה לביה"כ כתב סופר רחוב סוקולוב. **ובביהמ"ד המרכזי מניין אברכים/פרדס כץ'** רחוב אבוחצירא 9, **ובכולל 'מורשה ודעה' (בית כנסת הגדול)** בספריה בקומה ראשונה (חברון) בכניסה המערבית בקלסר ירוק. **וכן בשאר המקומות** האצל המפעלים הקבועים ובראשם הגאון הנדיר הגרי"י זר שליט"א גדול בעצמי מידות, ומבין בנפש האדם בדורינו. **אין לשלוח יותר מעלון אחד בשום מקום ללא אישור.** כמו"כ **ניתן להשיג** את העלון במודיעין עילית (לא כמות) החל מיום חמישי בערב בשעה 7:37 בכניסה לחנות (מ.ח. - שרונת) משדר רחוב רשבי"י 49. **כן ניתן להשיג בהר יונה נוף הגליל** אצל הגאון שנטל על עצמו כל העול של הר יונה רבי שמחה שולמן שליט"א שכדי להיות במחיצתו בגן עדן לעת"ל. **כן ניתן להשיג בירושלים בשיבת מיר** אצל הגאון